Krukken går så lenge til vanns.....

I "Aftenposten" for 11/11 etterlyses navn og adresse til "frøken Jøssing". Her er den: Aftenpostens redaksjon, Akersgata 51, -- Avisen har vært oppmerksom på at tøvet kan bli gjennomskuet, og har "tatt tyren ved hornene" ved å la "fru ikke-jøssing" beskylde Aftenposten for selv å ha laget "frøken Jøssings" epistel. Det må vel være meningen å øke troverdigheten av det første brev på denne måten. Vi vet ikke om det er herr Beggerud eller Aftenposten selv som har satt isene denne nye form for propaganda. Og vi er derfor heller ikke klar over hvem vi ler av. Men det kan jo også være temmelig likegyldig. Den måten de utnytter sin nye ide på tyder imidlertid på at de synes de er mektig fiffige. Det vrimler av innlegg av "Ikke NS, men allikevel tenkende", "14 år i Amerika" (begge i Aft.p. for 14.ds.), "Deres gamle jøssing" (13. ds.), "Far til tre barn" og "frøken Jøssing" (begge 11. ds.) osv. osv. Denne overdrivelse viser at de er meget stolte av sitt påfunn.

Det interessante ved denne form for propaganda er imidlertid den åpne innrømmelse av at NS ikke vinner gehør hos leserne. Helt klart kommer dette fram i Albert Wieseners artikkel "Angiveri" i Aftenposten for 8. ds., hvor han sier: "Jeg er ikke NS-medlem. Det har sine grunner". Hans håpløse forsøk på å øke vekten av sine ord gjennom denne bekjennelse er ganske interessant. Quislingene har omsider oppdaget sannheten i det gamle ord: "Krukken går så lenge til vanns at den kommer hankeløs igjen". - Ingen tror lenger på NS og dets historier, og så forsøker quislingene å gjøre sine meninger gjeldende gjennom selvlagede talerør som NB ikke er medlemmer av NS. Men for det tilfelle at herr Beggerud eller Aftenposten skulle gå med et lite håp om vellykket aksjon, skal vi meddele ham: Leserne ler - h å n l e r. Dessuten er de irritert over en slik undervurdering - selv om den kommer fra NS. Det siste kan kanskje være en oppmuntring - til fortsatte bedrifter.

Frankrike påny som stormakt.- Etter Churchills besøk i Paris er det avgjort at Frankrike påny trer inn i rekken av de europeiske stormakter. Den franske arme skal nå utstyres med våpen av alle slags og få sin oppgave ikke bare i den avgjørende sluttkrig mot Naziveldet, men også i besettelsen av Tyskland i etterkrigstiden. Det arbeides nå med å skape en Vest-Europeisk blokk av England, Frankrike, Belgia og Holland. Det er ledd i det sikkerhetssystem, som i vest skal danne den samme garanti mot nye kriger, som Sovjet i øst. - De Gaulle er innbudt til Moskva og reiser dit med det første. Utenriksminister Bidault følger med, og det er ikke usannsynlig at Frankrike, som fremfor alt søker å skape sikkerhet mot nye krigsplaner fra Tysklands side, ønsker å slutte en intimere forbindelse med Sovjet, enn bare den internasjonale sikkerhetsorganisasjon kan gi.- Den sone av Tyskland, som det blir overlatt Frankrike å besette og administrere etter krigen i en periode, som nærmere vil bli fastsatt ved fredsslutningen er Ruhr og Rhinlandet. ---

Det som nå hender i N.Norge er historiens største krigsforbrytelse. Buskapen slaktes ned, båtene brennes, husene brennes - og de ulykkelige føres avsted på skøyter og båter. Vi skal "reddes". Flommen har tatt oss, skriver en absolutt pålitelig kilde til oss fra Troms. Her finnes ingen hjelp eller redning. De ville være i sine heimer og var trofaste, ventet og håpet. Men -"en hai følger båten". Elendigheten er ubeskrivelig. Skal dette fortsette er Nord-Norge dødsdømt. Og det rettop på grunn av sin seige motstand. De er fanger som føres avsted. Det er ikke frivillig, det er ikke frivillig. De flykter til fjells, men spores opp. Hvor skal de også gjøre av seg? Verst blir det for den fattige fiskerbefolkning av blandingsrasen. Avisene? Det er blank løgn, alt. Det gjøres grundig. Blussene lyser langs Finnmarks nakne kyst. Det er heimene som brenner. Folk sydpå kan ikke forstå den tragedie som utspilles heroppe på denne tiden av året. Disse mennesker hadde det relativt bra med et par kuer og sin båt eller skøyte eller begge deler. Mange var velstandsfolk. Ingen "evakuerte" godvillig (uten den bestemte sort). Nå er turen kommet til Troms fylke. Skredet tar oss. "Kommer ikke Olav Trygvason?". Nord-fylket er allerede ryddet. Folk dør - og folk fødes i denne jammer. Mange sier at de kunne ha klart seg i 6 måneder eller 1 år hvis de hadde fått være i ro - selv om vi hadde vært avskåret. Men nå er selv fisken tatt fra dem. For en jammer. Sykdom - Kulde - nød.

GJENGANGEREN

1. desember 1944. - - - - - - - 4. årgang.

VESTFRONTEN.- Kanad. tropper har brudt igjennom og gått over den tyske grense Ø for Nijmegen i Holland. Den 1. og 9. am. arme truer Düren, men møter innbitt t. motstand. I de siste 9 dager er det her ødelagt 140 t. tanks og tatt 7000 t. fanger. 2 byer Ø for Hürtgenskogen er blitt inntatt. All. styrker har tatt Koslar og Hürtgen og Langerwehe. Det kjempes nå i gatene i Grosshau og Jüngelsdorf. Den 3. am. arme har befestet sine stillinger og står nå ikke fullt 3 km. fra Saarlautern. De har rykket inn i knutepunktet Saar-Union og har gått over den t. grense på 2 nye steder. Litt lenger nord har de erobret en rekke dominerende høyder med utsikt over Merzig. Den 7. am. og 1. franske arme har fra offensiven satte inn befridd over 1100 franske landsbyer og tatt over 22000 t. fanger. Tyskerne er drevet ut av halvparten av Alcasse. Byen Erstein er inntatt. Stillingen for de t. styrkene som forsøker å trekke seg tilbake fra Vogesene er fortvilet. Et område på 125 km² er omringet av franskmennene og mange fanger er allerede tatt. Tyskernes Vogeserfront holder på å bryte sammen. Brit. bombefly fra Italia angrep mål i Østerrike inatt. Mosquitofly var over Hannover. Alle fly vendte tilbake. En styrke på over 4000 all. fly fortsatte igår sine angrep mot tyske jernbane- og oljemål uten å møte luftmotstand. Over 1000 flyg. festninger med over 1000 jagere angrep tirsdagonsdag oljeraff. i Mistburg og jernbanestomter i Ham og andre mål i V.Tyskl. Bare 4 am. b.fly gikk tapt. Likeledes ble Essen, Eneuss og Nürnberg angrepet av brit. fly.---I Belgia er det oppstått store vanskeligheter Årsaken til vanskelighetene synes å være at regjeringen beskyldes for lomfeldighet i behandlingen av stripete som har gått tyskerne til hånde. Det har brudt ut streik i Bryssel. Den franske regjering har grepet inn og har overtatt 2 kullgruber i 2 departementer. ---ITALIA- De all. tropper opprettholder sitt press på de t. linjer. I Albertoområdet yder tyskerne sterk motstand og har også på enkelte avsnitt tilbakeerobret 3 støttepunkter.--- Fra TITO's hovedkvarter meldes at jugosl. avdelinger har sikret sitt brufeste ved Jania i Øst Bosnia og inntatt byen av samme navn. Det meldes at tyskerne demonterer alle fabrikkanlegg så fort de kan før de rømmer. 105 jugosl. quislinger som har gjort lakeitjeneste for tyskerne er etter dom blitt henrettet. (Ugraset utryddes) --- ØSTFRONTEN - Russerne i Syd Ungarn brudt gjennom fiendens forsvarslinjer og gått over Donau på en 150 km. lang front og i en dybde av 40 km. 3 større byer og knutepunkter er erobret, bl. dem Mohatsch og Petsch, samt 300 andre bebodde steder.--- FINNENE har nådd den norske grensa på et nytt sted og har bedfridd Enontekioe på grensen. Etter finske meldinger har tyskerne svidd av over 10 000 hus i Finnland under sin retrett.---STILLEHAVET- Tokio er i ferd med å lide Berlins skjebne. Byen er nå blitt bombet for 3 gang på 1 uke Store branner raser i byens sentrum. Ingen fly gikk tapt. Likeledes har jap. forsvarsverker i Hollandsk Ost-India blitt bombet. Am. fly og sjøstridskrefter har på ny gjort det av med en jap. konvoy, den 6. på rad, utenfor Leyte i Filipinene. Denne konvoy bestod av 13 skip som samtlige ble senket, ca. 4000 jap. soldater druknet.-- -- N O R G E.- Ved innseilingen til Sognefjorden har avdelinger av den norske marine angrepet en t. konvoy og senket 1 armert tråler 1 annet eskorteskip og fått treff inn på et større skip med torpedo. Likeledes bl a mindre fartøyer rammet. Nordmennene hadde ingen tap.-- Svensk kringkasting melder at det er innført portforbud i Bergen. - Et ryk te sier at von Falkenhorst er avsatt fra sin stilling som befalshaver i Norge og Rendulic innsatt i hans sted.- Befestningsarbeidene rundt Narvik fortsetter. Etter forlydende er den avholdte lege Rolf Bache, Lysaker, skutt av tyskerne den 25/11. I Vang på Hedemarken er det arrestert ca. 100 gårdbrukere.--SE OPP FOR PROVOKATØRER. ET ORD FRA DIN MUNN HAR KANSKJE ALLIERTE BRAGT EN LANDSMANN I ULYKKE.

vvvVvvv

Fra Hjemmefrontens ledelse. De deporterte fra Nord-Norge begynner nå å komme sørover. De har mistet alt, og de lidelser de har gjennomgått er ubeskrivelige. Det er en selvfølge at vi gjør alt for å lette deres savn. Men det er like selvfølgelig at vi ikke samarbeider med de nazistiske myndigheter og organisasjoner som er medansvarlige i denne krigsforbrytelse, og som ved å nekte å motta det svenske tilbud om å gi de deporterte tilhold og forpleining i Sverige har satt tusener av menneskeliv i fare. ---- H j e l p dine landsmenn! Hjelp dem med hus, mat, klær og senere med arbeid! Vi må ikke risikere at tyskerne får høve til å nytte deres arbeidskraft. Men hjelp dem direkte eller gjennom trygge kanaler. Overlat til NS å ta hånd om sine egne.

Juves rapport fra Kirkenes. - Jørgen Juve var den første norske journalist som satte foten på befridd mark i Kirkenes. Han er korrespondent for NTB. I en rapport av 21/11 skriver han: Livet er begynt igjen i Kirkenes, iallfall i den utstrekning det er mulig. Størstedelen av befolkningen i Sør-Varanger lyktes å undslippe tyskerne da de kom for å deportere dem sørover. Over 3000 av befolkningen som er på 8000 var igjen da russerne kom, og befrierne ble hilst med jubel. Mellom russerne og nordmennene råder det beste forhold. Alt utføres raskt og effektivt. Store mengder frivillige er strømmet til, bare i Kirkenes 1500 mann etter 2 dager. De skal utgjøre en egen avdeling sammen med styrkene utenfra. Flere utposter i Varangerdistriktet er befridd av russerne med hjelp av norske frivillige. - Språket skaffer en del vanskeligheter, men det lar seg overvinne ved god vilje fra begge sider. Våre norske og russiske soldater har allerede utvekslet erfaringer. Russerne har vært med på meget, men de erklærer at intet kan sammenlignes med den bistre vinteren her nord. -- Den første norske quisling i offentlig stilling vil nå bli utlevert til norske myndigheter av russerne. Det er NS-ordføreren i Kirkenes Rudolf Haugen, som ifølge nazipropagandaen var henrettet ved nakkeskudd.

Det er legenes skyld sier Hitler.- Hitler har sendt ut en ordre til alle tyske leger, hvor han oppfordrer dem til så hurtig som mulig å utskrive alle sårede soldater. Han har tidligere sendt ut samme ordre, men denne er ikke blitt fulgt sier han. "Når fronten idag går ved Tysklands grenser er dette en naturlig følge av at man ikke har tatt hensyn til min ordre. Jeg oppfordrer ennå en gang alle tyske leger til å utskrive sårede soldater så hurtig som mulig og bare ta hensyn til alvorlige lyter. Den som ikke lyder min befaling kan vente seg den strengeste straff," heter det til slutt.- Det er som kjent ført en utstrakt propaganda i Tyskland får å få soldatene og arbeiderne til å simulere sykdom. Anvisninger på hvordan det skal gjøres er sendt ut i masseopplag kamuflert som sigarettpapir, og håndbøker i simuleringskunst er trykt og spredt kamuflert som sangbøker o.l. De sårede soldatene og de overanstrengte arbeiderne i krigsindustrien har sikkert ikke større lyst til å ta opp arbeidet før det er strengt nødvendig.

Hirdens våpen skal oppbevares hemmelig.- Vi gjengir en ganske interessant skrivelse fra hirdsjefen, Marthinsen, til hirdens Alarm-enheter:
Ang. utlevering av våpen. 1) Våpnene må kun bæres i uniform og i forbindelse med tjeneste i AE. Det er selvfølgelig forbudt å bruke geværet til jakt. 2) Enhver AE-mann som har et utlevert våpen, skal i x fall han er fraværende fra hjemmet, oppbevare våpenet slik at dette ikke kan finnes ved aksjon av fienden. 3) Gevær og sluttstykke skal oppbevares hver for seg. Husets øvrige beboere må ikke gjøres kjent med hvor våpenet er oppbevart. 4) Enhver som bærer våpen er selv ansvarlig for dette. Hvis man ved kontroll finner at våpenet blir dårlig rengjort, eller at det er beskadiget, blir våpenet øyeblikkelig inndratt. 5) Ved tap av våpnet blir intet nytt utlevert. Melding skal straks sendes Hirdstaben.

Generaldirektør Vik ved Norges Statsbaner, har brutt hjemmefrontens parole ved å overta sin nåværende stilling og har forøvrig vist seg å være et villig redskap for tyskerne.

Bli ikke politimann.- Politidepartementet fører for tiden hvervekampanje til politiet. Vi minner om at alle politi- og lensmannsstillinger er blokert.

GJENGANGEREN (Særtrykk) 1-12-44.

Hjemmefronten i Tyskland er ikke uvirksom. Det framgår bl.a. av en håndbok for simultanter, som er utgitt under navnet "Evangelisches Feldgesangbuch". Denne "evangelisches feltsangbok" ser tilsynelatende uskyldig ut, sier "Aftontidningen" i Stockholm, som har fått tak i et eksemplar. Det er salmer og soldatbrev osv. Men innimellom alt dette er boken en håndbok for alle som vil unddra seg soldattjeneste og krigsarbeid. Det innledes med en bitter redegjørelse om hvordan alle arbeidere overanstrenges og de syke saboteres av nazidoktorene. De overanstrengte må ta saken i sin egen hånd og framkalle en sykdom, så de får hvile. Først gis det råd om hvordan en skal opptre hos legen. En må ikke vise seg for ivrig i sin skildring av sykdommen, "ikke diske opp med en lang historie som virker forberedt, en må vise sin motvilje mot å bli erklært syk, men allikevel gjøre det lett for doktoren å tro at en i virkeligheten er svært syk."- I et kapittel for seg selv, som heter "hjelp for alle" får en rede på hvordan en kan simulere tuberkulose, smittsom halsinfeksjon, lammelse i arm eller ben, rosen, gulsot, momentant hukommelsestap m.m. Arbeiderne i den kjemiske industri tilrådes å framkalle trotyl-forgiftning og andre sykdommer som forekommer i yrket.- Framgangsmåten for å framkalle symptomene på disse sykdommene er ytterst raffinerte og ikke uten en viss risiko. - For å få belterosen , skal simultanten klore huden rundt livet istykker og gni den inn med visse urteuttrekk. Halsinfeksjon får en ved hjelp av helvedessten, sennep eller ingefær og kritt.- Hvis patienten ønsker at armen skal bli lam kan han bare binde fast et tykt stykke radergummi til den nerven som ligger ytterst i huden i albuen. Etter en natts kur er armen lam en stund og jo lenger behandlingen pågår, jo mer absolutt blir lammelsen - og da kan en gå til legen. Til slutt gis det anvisning på hvordan en skal forfalske en resept for å få de ingrediensser en behøver på et apotek - og det gis anvisning på hvordan en skal fjerne det skrevne på en gammel resept og sette nye ting istedet. - Som en vil se fornekter den tyske systematikk seg ikke - selv i det illegale arbeid.

Kampene i vest er det, som nå preger krigssituasjonen ved siden av kampene om Budapest. På de russiske fronter i øst er det relativt stille. En går ut fra at Stalin forbereder en veldig vinteroffensiv og at det er ventetiden før den for alvor settes inn, som preger situasjonen i Øst-Preussen og Polen. Til gjengjeld er da kampene i vest blusset opp i svære framstøt helt fra grensen av Schweitz og opp til Aachen. Ja, det påståes at det helt oppe ved Arnhem - Nijmegen foregår en stor opladning, som forbereder et nytt gjennembruddsforsøk her. En kan også gå ut fra at opmudringen av Antwerpens havn er kommet så langt at de allierte kan få inn sine tropper her. Hele Frankrike jubler over at det varørkenhelten Leclerque som førte de franske tropper som var i spissen ved erobringen av Strassbourg.- Engelske aviser advarer mot å tro at gjennombruddene i vest er avgjørende for krigen. Det er de selvsagt ikke, for tyskerne har naturligvis kraftige festninger østenfor Rhin. Men allikevel er det som skjer nå i vest en av de store etapper i den fullstendige tilintetgjørelse av det tyske forsvar. Det er noe i likhet med Caen -slaget, selv om det ikke vil innlede en slik stormmarsj som den som ble følgene av gjennembruddet i Vest-Frankrike. Det er dog klart at når tyskerne mister Ruhr og Rhinlandet samtidig som russerne presser seg fram mot Østerrikes grenser og snart rakker inn setter inn sin store vinteroffensiv mot Preussen - da er det ikke lenger så godt hverken for Hitler, Himmler eller Goebbels å bluffe med noen tysk seier lenger. Og når visseheten om nederlaget endelig slår igjennom, så får det nok sin virkning for den videre krigsførsel til det endelige sammenbrudd.

Forholdene i Kirkenes.- Et Moskvatelegram til den svenske avis Aftontidningen forteller litt om forholdene i Kirkenes. Det heter at 90 % av husene i byen var sprengt i luften eller brent av tyskerne. Kaianleggene var satt i brann og havnen er full av senkede skip. Den russiske militærkommando har stillet biler og hestekjøretøyer til befolkningens disposisjon og forsyner den med medisiner og matvarer. Krasnaya Svesda(Den Røde Stjerne) korrespondent skriver at befolkningen vokser for hver time i dette område idet stadig flere nordmenn kommer fram fra sine gjemmesteder, hvor de holdt seg skjult for å undgå evakueringen. Norsk administrasjon er innført og samarbeidet mellom de russiske og de norske myndigheter går utmerket uten den minste friksjon.
Det norske flagget vaier overalt.

Stalins siste store tale drøftes framdeles i verdenspressen, og især blir det framhevet et talen var et absolutt dementi av de påstander, som av og til er kommet fram om at russerne ville stanse kampen mot Tyskland så snart de hadde fått de tyske hærer bort fra sine egne grenser. Det var jo i ~~xxxxx~~ seg selv en aldeles utrolig unnerkjennelse av Stalins politiske dømmekraft. Og ~~xi~~ nå har han da også selv avlivet disse kannestøperier. Han slår fast at Tyskland etter nederlaget skal avvepnes militært, økonomisk og politisk, og at det må holdes i en varig avvepnet tilstand for at det ikke igjen skal begynne en ny krig. 20-30 år er etter erfaringen nok til at Tyskland atter er istand til å gå til angrep, uttalte Stalin med tydelig kritikk av foranstaltningene etter forrige verdenskrig. Stalin avviser tanken om at han skulle hate tyskerne fordi de er tyske. Men han anvender et russisk ordspill om at bonden dreper ulvene,"ikke fordi de er grå, men fordi de eter bondens sauer". Dette ordspill er i seg selv realistisk nok, og en kan i den forbindelse bare minnes den forargelse det vakte da Briand i sin ~~xxx~~ tid sa at en måtte ta den tyske ylv i ørene. - Nå er man klar over at det hele må tas grundigere enn man gjorde den gang.- Særlig er dette gått op for de allierte etterat både englenderne og russerne har funnet militære dokumenter som godtgjør at tyskerne allerede nå legger planer for neste verdenskrig.- Det har også vakt tilfredshet i USA og England at Stalin denne gang nevnte Japan som en av angrepsmaktene. Og blant de ugjerninger, som disse stater har begått, regner han også opp kuppet mot Pearl Harbour og erobringen av Filipinene og Singapore. Dermed har han utvidet den oppgave, som de seirende makter har, når freden kommer. Angriperstatene er ikke de mektigste. De har bare innstillet seg på krig og rustet for den, mens hele verden forøvrig trodde på fred. Derfor må ~~xi~~ framtiden ikke bare Tyskland, men også Japan hindres i å kunne skape noen ny krig. De krefter, som spekulerer i en splittelse av de allierte stormakter, hadde i det lengste håpet på en slags russisk-japansk allianse i motsetning til den engelsk- amerikanske. Også dette håp har nå Stalin drept. Han er utvilsomt klar over at denne krig, hvor fryktelig den enn har vært for Russland, allikevel har skapt mulighet for å rydde vekk både den tyske og den japanske fare, som for Sovjet i virkeligheten var like truende. Intet er derfor mer naturlig og for Sovjet likefram en sikkerhetspolitikk, enn nettop å utbygge og trygge den nå under krigen skapte allianse mellom Stor-Britannia, Russland og USA. Det vil selvsagt bli nok av tvistepunkter, når krigen er slutt. Bare Balkanlandene byr på en rekke innviklede problemer, hvor så å si hvert land ønsker å utvide sine grenser på naboens bekostning. Men vi har dog sett at de 3 store politikere: Roosevelt, Churchill og Stalin har evnet å nå fram til enighet selv i de vanskeligste situasjoner unner krigen. Det er en garanti for at det vil kunne lykkes dem også i etterkrigstiden. - Hovedsaken er at de 3 stormakter har en livsinteresse i dette at de sammen kan danne verdensgarantien mot nye kriger, at de ikke trenger noen nye territoriale utvidelser ~~xxx xxxxxxxxxx~~ noen av dem, og at de har stått sammen og hjulpet hverandre i den blodigste av alle kriger og derfor også må stå sammen i det veldige storverk å sikre seg mot enhver gjentagelse av den fryktelige verdenskatastrofe vi nå gjennomlever.

Redaktøren av den franske naziavis "Au jourdhui", George Suarezer er av en enstemmig domstol på 20 medlemmer dømt til døden for sitt samarbeide med tyskerne unner okkupasjonen. "De har solgt Deres penn til tyskerne. De har bare hatt hån og sarkasmer til overs for dem, som kjempet i den franske motstandsbevegelse. De forbrytelser De har begått kan bare sones med døden." -- Aftenpostens Ulrik Stang og S. W. Flood bør erindre seg denne dom. Også de har solgt sin penn til fienden.

Svenske frivillige til Norge ? - Svensk presse har i den senere tid beskjeftiget seg meget med spørsmålet om å sende frivillige til Norge. Morgontidn., regnet som et noenlunde offisiøst organ, gikk så langt som til å skrive at selvom en innsats av svenske frivillige i Norge skulle føre til at Sverige ble dradd inn i krigen, så bør man allikevel ikke avholde seg fra dette. Dagens Nyheter stiller seg også meget positivt til forslaget, men framholder at tiden ennå ikke er inne, idet en må regne med at fronten i nord sannsynligvis kommer til å stivne til over vinteren. Men forutsetningen for å sende slike frivillige avdelinger er at det skjer i samlet tropp, slik som under vinterkrigen i Finnland.

GJENGANGEREN

5. desember 1944.---------- 4. årgang.

Vestfronten.- Tropper fra 2. brit. arme har hatt god framgang vest for Maas-elva og har nå tilintetgjort de gjenværende tyske styrker her. De har nådd fram til den store jernbetongbrua ved Venlo som tyskerne hadde sprengt, men som brit. ing.tropper provisorisk setter istand mens troppene stormer over til den andre siden av elva. Den største hindringen på denne siden var en stor tankgrav på 8 meters bredde som måtte forseres for å nå byen Venlo, som de nå kjemper om. 1. og 9. am. arme øst for Aachen kjemper nå i utkanten av slettelandet mot Køln. Det er bitre gatekamper i Düllich og mesteparten av byen er i amerikanernes hender. 4 byer er inntatt i framrykningen mot Düren. Byene Linnich og Roerdorf er tatt. Troppene står nå langs Saarelva på en 30 km. lang strekning. Amerikanske tropper har stormet over Saarelva og har inntatt mesteparten av Saarlautern. Byen Lindeberg er satt i brann av tyskerne. General Pattons 3. arme har rykket inn i Rehlingen og har dessuten drevet tyskerne ut av byen Saar-Union. Saarbrücken trues med omringning fra sør. I Strassbourg-området har de all. renset et distrikt på vestsiden av Rhinen. De 3 bruene over Rhinen fra Strassbourg er sprengt av tyskerne. Franske tropper har inntatt Rosheim, halvveis til Kolmar og kjemper nå om Mühlhausen. I Vogesene sluttes ringen om de 50 000 tyskere tettere og tettere, idet åpningen imellom de franske og am. styrker stadig blir mindre. Over 100 000 tyskere er satt ut av spillet siden de all. for 3 uker siden satte igang vinteroffensiven. 4 t. divisjoner er knust ved Roer, der er tatt 50 000 fanger, resten er drept og sårede. - Følgende steder har vært hjemsøkt av all. bombefly: Hagen i Ruhr,Giessen nær Frankfurt am Main, Hansa Bensonfabrikk utenfor Dortmund og jernbanetomtene i Coblenz og Bingen. Fly fra Italia har bombet Blechhammer og Oderthal i Øvre Schlesien.--- Italia. De all, tropper rykker fram på bred front nord-øst for Faenza. 8. arme rykker fram mellom elvene Montone og Lamone og står 3 km. fra Fussi.

Østfronten.- Russerne rykker raskt fram vest for Donau. En lang strekning av jernbanen Zagreb-Budapest er tatt. Russ. har tatt det viktige kommunikasjonssentrum Satoraljaujely i Ungarn ikke langt fra den checkoslovakiske grense. Miskolc, likeledes et stort kommunikasjonssentrum er tatt. Russerne jager tyskerne mot Balatonsjøen. De har inntatt byene Kaposvar og Dombovar som ligger bare 40 km. fra sjøen. Russernes framrykning her, som foregår over en 60 km. bred front, tar tydelig sikte mot Wien. Andre avdelinger har gått over Donau på et nytt sted og har inntatt Pacs, 90 km. syd for Budapest. Russ. tropper i Slovakia har rykket over Odava og nærmer seg nå Kosisce. --- General de Gaulle hadde lørdag en 2 timers konferanse med Stalin.

Stillehavet.- I midt-Burma er havnebyen Kaleva ved Chinchin erobret. Tokio har vært bombet på nytt av et stort antall kjempefestninger med baser på Mariannene. Større, krigsviktige anlegg i og rundt byen var blandt målene. På Leyte fortsetter hårde kamper.For å komme den betrengte jap. garnison ble jap. soldater sluppet ned med sprengstoff rundt livet slik at de sprenger seg selv i luften ved landingen. ------ Norge.-3 fiendtlige skip er senket og 8 satt i brann utenfor Norskekysten av fly fra hangarskip. Bl. skipene var et troppetransp. skip fullpakket av tropper. Dette såes i synkende tilstand. Fra den norske forsvarssjef: Adlyd ikke fiendens evakueringsordre. Stikk dere unda når tvangsevakuering er forestående. Velg en leder, og gjør hva dere kan for å redde hus og hjem. Angrip fiendtlige patruljer med de våpen de er i besiddelse av. Sett alt inn på å slukke branner som fienden har satt på. Er ingen lovlige myndigheter tilstede så gjør selv hva dere kan for å opretthold ro og orden. Tiden er ikke inne til storaksjon fra hjemmefrontstyrkenes side - jeg gjentar: Tiden er ikke inne.--- Befrielsens dag kan nå ikke være langt borte. ---- Quislings leketøy blir kostbart. Finansdepartementet har gitt et tilskudd til hirden på 1 million 2hundretusen kroner.--Fra Finnmark meldes at centrum av Vadsø er ganske utslettet, bare husene i utkanten står igjen.

Se opp for provokatører. Hold øyne og ører åpne men lukk munnen, for fremmede.

Hvorfor Hitlerattentatet ikke førtes fram.-- En anonym tysk opposisjons - mann har skrevet en rekke rapporter om Hitler-attentatet. De er utkommet som trykt skrift i Sverige og gir etter hva "A.T." uttaler inntrykk av å være skrevet av en mann som har intimt kjennskap til det illegale arbeid i Tyskl. Han forteller at det fantes et sentralutvalg innen den politiske opposisjon mot Hitler. Dette utvalg sto i intim kontakt med de opposisjonelle generalers revoltcentrum. Begge grupper var overbevist om at Hitler måtte ryddes av veien, og at dette måtte utføres av de militære, ettersom politikerne ikke hadde noen mulighet for å komme i hans nærhet. Onsdag 19. juli var det en konferanse med en tillitsmann fra den militære opposisjon, som meddelte at attentatet mot Hitler skulle finne sted natten til torsdag eller tidlig på torsdags morgen. Forfatteren opplyser at han selv var tilstede ved denne konferanse. Han vet dog ikke noe om selve attentatet, hvordan det skjedde osv. Men han tror at Himmler på en eller annen måte hadde fått rede på hvad som var igjære, og at attentatmannen Stauffenberg enten bevisst eller ubevisst hadde vært et redskap for ham. "Medarbeideren Berger", som ble drept ved attentatet, var Hitlers dobbeltgjenger som av Himmler var satt til å delta i generalstabens møte, mens Hitler holdt seg borte fra det værelse hvor attentatet fant sted.- Meningen med revolten var å danne en ny regjering, rense ut forvaltningen, ta opp fredsforhandlinger osv. Den første åtgjerd skulle være å sende ut en proklamasjon, hvor det skulle hete: Hitler er død. Krigsmakten er løst fra sin troskapsed. Himmler og SS forsøker å rive til seg makten med et kup. Krigsmakten og folket oppfordres derfor til å gjøre beinutsom og vepnet motstand mot kuppmennene og støtte den ledelse som vil redde folket og riket. - Men det ble altså ikke noe av disse planer, og nå er det etter forfatterens mening ikke noe håp om nytt opprør. Krigen kommer til å fortsette til hele naziregimet ender i kaos. ----------

Frankrike gjør opp med forederne. -- Rettergangen mot forrederne i Frankrike fortsetter. Turen er nå kommet til redaktører og skribenter. 2 nazistiske propagandister Georges Suarez og grev de Puyseque er dømt til døden. Le Matin's utgiver Stephané Lausanne, slapp med 20 års fengsel. Alle de store dagblader i Paris som utkom til tjeneste for tyskerne under krigen, er døde, således Le petit Parisien, Le Journal, L'Oeuvre, Le petit Journal, L'Echo. De vil ikke utkomme mer. Figaro, som stanset da tyskerne kom er nå begynt på ny. Det samme er tilfelle med sosialistbladet Le Populaire og kommunistorganet Humanite. Disse 2 aviser har nå de største opplag. Nye dagblader er kommet som fortsettelse av de illegale aviser. De betydeligste er Combat, Liberation, Resistance og Franctirör. Det er tale om snart å la de upolitiske nyhets- og underholdningsblader å komme ut, men foreløbig har dagsavisene ikke mer enn 2 sider på grunn av papirmangelen, De franske myndigheter betrakter den intellektuelle innsats for tyskerne som et særlig utfordrende forrederi og vil behandle slike tilfelle strengt. Derfor går man nøye til verks overfor alle skribenter, radiotalere, forfattere, direktører, skuespillere m.m. Den franske redio er nå grundig utrenset, likeså ved teatre og andre lignende institusjoner. De anklagede sitter i fengsler og venter på rettergangen. Noen er rømt til Tyskland. Forfatternes nasjonalkomite har satt op en svarteliste over dem, som "gjennom sin opptreden eller i skrift under okkupasjonen har gitt tyrannene moralsk eller materiell hjelp." Den omfatter 200 navn og blandt dem finnes forfattere som Celine, Pierre Benoit, Alexis Carrel, Alphonse de Chataubriand, Jacques Chardonne, Jean Giono, Charles Morios, Edmond Jalous, Marcel Joubanderé og Andrê Therive. Den i utlandet så populære Paul Morand stod til å begynne med på listen, men hans navn er senere strøket til tross for at han var Vichys ambassadør i Schweitz. Av de forfattere som var med i kampen mot Hitler kan nevnes at Jacques Decours, redaktør for et av de illegale blader ble henrettet av tyskerne. Saint Paul og Roux og Max Jacob ble pint ihjel av gestapo og André Mairaux, som var maquisleder, ble bare med nød pg neppe reddet fra døden. ----------

Meddelelse fra Kirkefronten.-- Nazibiskopene har påbudt ofring i byens kirker 1. juledag til de evakuerte fra Finnmark. Vi vet jo at intet av det som kommer inn på denne måte vil komme de hjemsøkte til gode. Derfor oppfordres hjemmefronten til å være klar over at 1. juledag ofres det ikke til de "skadelidte i Nord-Norge" som det så smukt heter. Innsamlingen vil foregå på annen og sikrere måte. --------

GJENGANGEREN

8. desember 1944. 4. årgang.-

Vestfronten.- De alliertes luftarmada fortsetter å gi den tyske krigspotential hårde slag. Søndag angrep 800 t. am. b.fly eskortert av 800 jagere Leuna oljefabrikker ved Merseburg og skiftetomter i Bielefeld. Tunge brit. b.fly angrep Soest, dessuten Ludwigshafen og Nürnberg. 2 fly gikk tapt. Det var framdeles brann i Hamm etter tidligere angrep. Am. b.fly bombet Berlin og Münster. Over Berlin ble 91 t. jagere skutt ned. 12 am. bombere og 22 jagere savnes. Kystkommandoens fly satte søndag 5 fiendtlige skip i brann utenfor Norskekysten.- 1300 tunge brit. bombefly angrep natt til torsdag igjen Leunaanleggene for syntetisk olje. Berlin ble også angrepet. Det var det 2. angrep mot Leunaverkene på 12 timer. 21. fly gikk tapt og 17 tyske fly ble ødelagt. Jagerbombefly gjorde onsdag det lengste tokt inn i Tyskland. Det ble bl.a. ødelagt 20 lokomotiver, en mengde godsvogner og 30 skiftetomter. Likeledes har utskytningsstedene for V2 i Holland angrepet. Bombingen ble utført med slik presisjon at intet sivilt anlegg av noe slag ble skadet.- På vestfronten har am. styrker gått over elva Saar på 4 steder til mellom Merzig og Saarlautern. De har rykket inn i Sarreguemines og har rykket lenger inn i Tyskland i dette avsnitt. All. tanks og infanteri trekker seg sammen om Saarbrücken. De står 8 km. fra byen, som blir angrepet fra 3 kanter på en 22 km. lang front. Selve byen ligger i ruiner. Lenger sør er 2/3 av Saargemünd på all. hender. Mange tyskere som var fanget i en felle på vestsiden av elva Saar er utslettet. All. tanks har rykket inn i Bimingen. Andre am. styrker som rykker fram i retning av Saar har tatt Riminal og dessuten 8 landsbyer øst for Saar-Union. Framgangen i Alsasse. Amerikanske og franske styrker trekker seg sammen om Kolmar. Franskmennene har hatt en framgang på flere km. Hovedfjellkjeden i Vogesene er på franske hender. 3 tyske motangrep er slått tilbake ved innmarsjveien til Ruhr.- Tyskernes tappå alle fronter i de siste 6 måneder utgjør 3 millioner mann i drepte sårede og fanger. Derav halvparten i vest.-- Italia.- I Italia er styrker fra 8. arme etter inntagelsen av Ravenna nå i voldsomme kamper langs elva Lamone. Byen Metsana er inntatt. Elva er forsert sør for Faanza(Faienza) og et stort brufeste er opprettet.

Østfronten.-- I Ungarn har marsjall Tolbuchins styrker renset nesten hele sørbredden av Balatonsjøen. Hovedhavna Fornyod og 50 andre steder er inntatt. Onsdag gjorde tyskerne hele 12 motangrep for å stoppe russerne men alle ble knust. Russ. tok over 2000 fanger. Operasjonene understøttes av fly fra Italia. Russ. står nå 75 km. fra den Østerrikske grensa og tyskerne trekker i all hast forsterkninger til for å møte denne uventede og alvorlige trussel mot Syd-Tyskl. Ett nytt russ. framstøt utvikler seg nær den jugosl. grense, der russ. har erobret jernbanesentret Zegdvar.-- Norge.-- Et finsk frivilligkorps er under dannelse i Finnland for kamp mot tyskerne i Norge.- De svenske sjefene i armekommandoen er kalt sammen til et 3 dagers møte i Stockholm.-- Fra tyskernes herjinger i Finnmark meddeles at følgende steder er brent. Gamvik, Finnkongkjeila. Mehamn, Tufjord, Rafjord, Langfjord, Oksevåg, Skjånes, Skjotningsberg og Kjøllefjord. Fortvilte forhold hersker. Da Kjøllefjord ble brent ned reddet 300 personer seg unda. De kom tilbake da tyskerne var forsvunnet og bygget barakker, men en avd. tyskere kom igjen og brente barakkene og tok med seg 271 av de 300.---Et pålitelig øyenvitne beretter oss følg.- En større transport av tvangsevakuerte var kommet ned på bryggen for å føres videre med båt. Under oppholdet ute på bryggen fødte en kvinne sitt barn. Det var ingen legehjelp tilstede og både mor og barn døde. Ektemannen, som var med, og vår vidne til det hele ble ute av seg selv av fortvilelse og brukte sterke uttrykk mot tyskerne og quislingene, som ikke lot den nødvendige assistanse tilkalle. Uten videre ble den ulykkelige mann skutt ned. Gives det noe råere til i den hele verden.

VvvVvvv

"det mørke fastland", men noe sikkert rede på tilstanden der er det ikke lett å skaffe seg. I et par artikler skal vi gjengi en del brev fra en tysk opposisjonsmann. De er utkommet i Sverige og omhandler tidsrommet fra 21. juli - dagen etter attentatet- til 29 september 1944. Angående selve attentatet kommer han til den slutning - han sto de indre sirkler meget nær - at dette var satt i sene av Himmler for å kunne slå ned en sammensvergelse innen offisersstanden som lenge hadde vært under oppsikt. Hitler selv var ikke tilstede, men hans dobbeltgjenger Berger ble drept. 5000 offiserer ble henrettet. Flere av hovedmennenes familier, som Stauffenbergs og Witzlebens og andre er senere helt utslettet. At offiserer og det framstående generaler skulle ville betjene seg av en tidsinnstilt bombe, som kunne fuske i et avgjørende øyeblikk i en så farlig situasjon anser han ganske utelukket. En offisers våpen er den pålitelige revolver. Bomben var plasert av gestapo. I riksdagsbrannen hadde de et godt forbild Han antyder at Hitler siden er satt ut av spillet Det er ikke utelukket at Himmler og Gøbbels under falske foregivender har lokket suspekte offiserer til Bendlerstrasse, men allikevel ikke fikk fatt i så mange som de nødvendigvis måte ha med. Ifølge rettsprotokollen sa generaloberst Høppner klart og tydelig at årsaken til at han lot seg arrestere og ikke begikk selvmord var at han ikke kjente seg som et "svin". På presidentens forespørsel, hvilken zologisk karakteristikk han anså passende for seg selv, svarte generalobersten "æsel". Denne makabre ordveksel skjuler kanskje hele tragedien, hele sannheten om 20. juli. Høppner visste, da han ble arrestert at han og hans venner hadde falt som ofre for en provokasjon. - Nå, det får være med det som det vil. Sikkert er det at fra 20. juli er alt forandret i Tyskland. Landet styrter fra den dag med full fart ned i avgrunnen. Det sterkeste inntrykk av Tyskland nå er krigstretthet. Allerede for 2 år siden begynte den, men har vokset enormt i de siste par måneder. Tapene i øst og den vellykkede landgang i Frankrike har gjort befolkningen helt apatisk. Hitler er ikke lenger noen gud for dem. Hans tidligere brautende taler er nå gjennomskuet og han kritiseres og skjelles ut temmelig åpenslyst. Sagaen om de hemmelige våpen utløsve en smule mere interesse og det vaktes litt håp. Nå er også det forbi. Overalt møter en engstelse for framtiden og en skyldfølelse på grunn av alt som er hendt. Hitlerhilsingen etter attentatet skapte sterk forbitrelse innen armeen. Militæretaten så det som et nytt knyttneveslag fra det hatede partiet. Ennå er motstandsånden ikke uttømt i Tyskland. Men kraften til å holde ut bunner ikke lenger i propaganda eller i nasjonalsosialismens stereotype trassetninger, men i følelsen av at det nå gjelder Tyskland, og at det ikke er noe annet valg. Bombeanfallene har tatt veldig på befolkningens moral og motstandskraft. Beskyttelsesrommene var hverken tilstrekkelig mange eller gode. Under anfallene mot Hamburg ifjor sommer dreptes 240.000 mennesker. Soldatene deserterer meget, det oppgis 15.000 fra Berlin og 100.000 fra hele riket. Boligforholdene er som følge av bombingen ytterst elendige. Millioner av mennesker driver rot- og hjemløse omkring i Tyskland. Bortrømte og foreldreløse barn streifer rundt i hospital, og myndighetene står ofte selv etter store razziaer rådløse overfor problemet. Flere steder er det brudt ut epidemier, særlig tyfus, og mangel på medisin og legehjelp gjør nødstilstanden skrikende. Store deler av den tyske ungdom står fremmede overfor de nye kulturverdier og ideer, som i den siste generasjon har erobret verden. Den nazistiske ideologi har ikke levnet dem adgang til noen selvtenkning, og Hitler har ikke ønsket at den skal ha noen utdannelse utover bajonett og gevær. I en av sine mange taler har han uttrykkelig erklært at han bl.a. er kommet til verden for å utrydde den falske forestilling, som menneskene kaller samvittighet. Arbeidslivet går meget dårlig. Fagarbeiderne er kaldt til fronten - 14-15 års gutter og kvinner har inntatt plassene. Det er hyppige bedriftsulykker, mye sykdom og slett arbeide. Den brede masse har lite kjennskap til terroren i de okkuperte land. Den vet visselig at de militære og gestapo går hardt fram mot representantene for den aktive motstandsbevegelse, men når det tales om at tusentall gisler blir henrettet, stempler den det som utenlandsk propaganda. Folket kjenner meget vel til den hjemlige propagandas løgnberetninger, og legger da gjerne samme mål på fienden. Det er få ting gestapo passer mer på enn å holde befolkningen i uvitenhet. Det er dødsstraff for å høre på engelsk radio. Matsituasjonen er i de siste måneder betydelig forverret. Det er snart ikke flere okkuperte land å plyndre mer, og da produksjonsmidlene ligger langt nede, blir maten deretter. Fabr.arbeiderne klager over at de som regel ikke får annet enn tynne supper med litt grønnsaker i, kjøtt er en raritet. Det er derfor stadig uroligheter ved fabrikkene, og arbeiderne idømmes strenge straffer. . . . (fortsettes i neste nr.)

GJENGANGEREN

10. desember 1944. -------- 4. årgang.

ØSTFRONTEN.- På lørdag meldte Stalin at hele det t. forsvar nord Budapest hadde brudt sammen. Russ. tropper har erobret en landsby bare 12 km. nord for byen. De har nådd Donau nord for Budapest, I Nord-Ungarn har russ. igår rykket 15 km. vestover gjennom dalen langs elva Ipel på grensen mot Checkoslovakiet. Tyske avdelinger som ble drevet tilbake mot elva ble utslettet. Den eneste retrettvei som tyskerne i dette avsnitt har går gjennom fjellene. Hovedstaden trues nå fra 3 kanter og tyskerne sender op store flystyrker for å stanse russerne, men uten hell. Byen Vac, 25 km/ nord for Budapest er inntatt. Da Budapest ubønnhørlig vil falle en av de nærmeste dager, har Ungarns quislingregjering flyktet mot Østerrike. Ved en krigsrett i Budapest er 2 ungarske generaler dømt til døden og hengt for å ha deltatt i en oppstandsbevegelse som var satt igang for å styrte Szalacsis regj. Hovedmannen for oppstanden ble stillet for retten igår. Siden off. mot Budapest begynte er det tatt over 5000 fanger.-- General de Gaulle er nå kommet tilbake. I et fransk-russisk kommunike heter det at de drøftet problemene om krigen og den kommende fred. Det meddeltes også at det er inngått en avtale om samarbeide og gjensidig støtte. Nærmere enkeltheter foreligger ikke. Meddelelsen om avtalen er blitt vel motatt i England.
VESTFRONTEN.- Befestede stillinger i Nederland er tatt. Oversvømmelsene sprer seg vestover etterat tyskerne hadde sprengt et dike. Det blir nå opplyst at mellom 35 og 40 000 all. soldater ofret livet for frigjøringen av Antwerpens havn, derav endel norske. Ved Dillingen og Saarlautern blir de alliertes brohoder stadig utbygget. Den 1. am. armé har hatt framgang i sine angrep vest for elva Roer, og har rykket fram mot 4 t. landsbyer, nemlig Trier, Gei og Schaffberg. Denne siste samt 2 landsbyer nordvest for Düren er inntatt. Hele vestbredden av Roer er renset i området ved Jülich. Ved Saar har am. fått et brufeste til ved Saargemünd. Kampene raser inne i selve Siegfridlinjen i Dillingenområdet og den 3. am. armé har tatt flere bunkers i selve festningsverkene. På 3 timer igår gjorde tyskerne 32 motangrep her, men alle ble slått tilb. På høyre flanke av denne armé presser de all. fram mot byen Bitsch. På søndag vant de terreng nord og sør for Hagenau, som er inntatt. De all. står 1,5 km. fra Kolmar og har kastet tyskerne ut av Tan. - All. fly opererte over fronten hele søndag. Jernbanebyene Coblenz og Bingen var hovedmålene da 500 tunge am. bombere eskortert av 650 jagere gikk til angrep. 400 tunge og bortimot 300 jagere gikk til angrep mot bl.a. flyplasser ved Stuttgart på lørdag. Fly fra Italia har angrepet Syd-Tyskl., Skodaverkene i Pilzen og jernbanetomtene i Willar i Østerrike. --ITALIA- Det siste kommunike fra Italia sier at tropper fra den 8. armé har slått tilbake et kraftig motangrep sør-vest for Faenza. De rykker fram i området nord for Ravenna og har også hatt framgang syd for Faenza tross heftige kamper.---STILLEHAVET- På Leyte har am. rykket inn i Ormoc og dermed har japanerne ingen havn på øya lenger. Store jap. styrker er innesluttet. I Burma har brit. tropper som rykker langs jernbanen mot Mandalay inntatt 3 byer. ----- Meldinger fra Sverige: Rediess, Fehlis og Müller er reist til Tyskl. på besøk. Franco er gått av, men spanjolene får ikke vite noe om det. 30 norske lapper er kommet til Sverige. De hadde ført med seg 1200 rein som imidlertid snudde og styrtet tilbake til Norge hvor de ble meiet ned av tyskerne og kjørt vekk på lastebiler. Lappenes tap var 240 000 kr.
Norgesnytt. 2 tyske forsyningsskip ble satt i brann og 2 lektere ble skadet nord for Haugesund av brit. fly fra hangarskip. Bjarne Karlsen som har bistått det t. politi i jakten på registreringspliktig ungdom ble funnet skutt på Golia Fredag kveld inntraff en kraftig eksplosjon i Norsk Litografisk Officin, 2 maskiner var rekvirert og skulle sendes til Tyskland. Skaden var vistnok total.

vvvVvvv

Fortsatt fra forrige nr. [illegible] I borgerlige kretser er opposisjonen mot nazistherrene sterkt utbredt og dypt forankret. Blant de store foretagender nærer man bare det håp, at det er engelskmennene og framforalt amerikanerne, som skal kunne redde dem fra den brede masses sosialiseringslyst. Noe dypt hat til fiendsån som Goebbels propaganderer om, kan en ikke finne, selv om naturligvis de utbombede har det ove ordentlig vondt. Den apatiske befolkning tar det som et led i krigens gang. Både blandt borgere og intellektuelle er en på det rene med at det blir en sterk utvikling i sosialistisk retning etter Hitlers fall. Blandt bondebefolkningen er alle krigsdyktige innkaldt til militærtjeneste. Gårdene stelles derfor nå av gutter, gamle folk og kvinner, og stellet blir deretter. Gårdene er forfaldne og vanrøktet. Det tekniske utstyr er mangelfullt og utslitt. A skaffe noe nytt er umulig, en reservedel, litt verktøy, selv en pakke spiker er ikke mulig å oppdrive. Rapporter fra vestfronten viser at troppenes moral etter julikrisen er alvorlig rokket. Det foreligger flere meddelelser om vepnet sammenstøt mellom de militære og SS avdelinger. Det kan være av interesse å se litt på de planer, som sammensvergelsens arbeidsutvalg hadde satt opp, og selv om ikke Goebbels er av de mennesker, hvis ord i almindelighet bør stå til troen samstemmer denne gang hans forklaring under Witzlebenprosessen med de faktiske forhold. Først og framst skulle det dannes en ny regjering, som straks skulle f handle om våpenstillstand. Nazistlederne skulle arresteres og alle politiske fanger settes på frifot. Spørsmålet om å redde de utenlandske politiske fanger spilte en stor rolle, da opposisjonen var bekjent med at Himmler i tilfelle av et militært nederlag eller indre opprør forberedte en total utrydning av alle fanger. Motoriserte enheter fra SS, artilleri og fly var i lang tid i forveien i beredskap for dette øyemed.-Forfatteren går i detalj om opposisjonens indrepolitiske program. Det var avfattet i 20 punkter. Foruten de 3 nevnte, som altså Goebbels kjente til, inneholdt det følgende: Sanering av politivesenet. Pålitelige motstandere av Hitlerregimet på alle viktige poster. Gjeninnførelse av grunnleggende medborgerlige rettigheter, opphevelse av terrorlovene også for jødenes vedk. Forberedelse til riksdagsvalg. Beslagleggelse av armeens reservefor råd til de nødlidende. De fra de okkuperte land urettmessig erhvervede produksjonsmidler, samferdselsmidler, kunstgjenstander osv. beslagle ges og sendes til bake. Sanering av skole og kulturliv. Hjemtransport av fanger og arbeidere. Hvordan skal det tyske demokrati kunne bygges opp? "På fredens dag kommer vårt folk til å være sykt på legeme og sjel". Nasjonalsosialismen har forsøkt å lære Tyskland overmot, men i virkeligheten har den bare belastet det med nye mindreverdighetskomplekser. Det er ganske interessant å legge merke til at i planene som var utarbeidet av sivile og militære i fellesskap inngår også det synspunkt som vi har sett diskutert av den allierte presse, nemlig at Preussen deles opp sine provinser og derved berøves sin maktstilling i riket. Forfatterens siste brev, 3 i tallet, er alle skrevet i september, det avsluttende den 29., og de e preget av tredje rikets og Tysklands dødskamp. Av interesse er problemet med de utenlandske fanger i skjebnetimen. Det omtrentlige antall dreier seg omkring 12 millioner. De aller fleste er menn i vernepliktsalder, mellom 20 og 45 år. Omtrent halvparten har opprinnelig vært krigsfanger og har derfor i hjemlandet fått militær utdannelse. Den annen halvpart er innkaldte tvangsarbeidere. Når sammenbruddet finner sted vil disse sammen med krigsfangene utgjøre både en sosial og betydelig militær faktor. Tyskland blir festningen, som ikke har tak ov hodet og hvis undergrunn er bygget på sand. Det er ingen tvil om at det i arbeidsbrakkene drives et omfattende illegalt organisasjonsarbeide.- Hvilken sammenheng er det mellom den katastrofale utvikling ved frontene og den indre krise tter 20. juli? Overalt enorme tilbakeslag. Hverken Adolf Hitlers "gebiale feltherreledelse" eller Ribbentropp's - den nye Bismarck- likesa "geniale utenrikspolitikk"hjelper mere. Uten tvil er det den begynnende oppløsning på frontene, som sammen med de alliertes overlegenhet, er årsaken. Det er ikke den samme glø over de gamle tren de tyske soldater. De vet så vel at de kjemper for en håpløs sak. De kjemper fordi de må kjempe. De har intet å se fram til. Slekt, familie, hus og hjem, alt er borte for dem, og bak dem er revolveren i nakken. En stund kan dette gå, men i all evighet går det ikke. Og så deretter, ja deretter! Goebbels har allerede planene for en folkekrig ferdig. Det er absolutt sikkert at nazistene kommer til å kjempe til det aller siste, og derunder ikke ta noe hensyn til sivilbefolkningen. Alle forberedelser for den underjordiske kamp er truffet, og store forråd av mat og ammunisjon er brakt i sikkerhet. En underjordisk hær på en halv million mann er allerede stablet på benene. Det store flertall soldater kommer ikke lenger til å slåss for "führer und Reich". Det er Himmler og gestapo, som nå regjerer Tyskland. Nazismens desparados vil drive det derhen at det etter dem ikke lenger skal finnes noen tysk stat. Etter nasjonalsosialismen skal kaos komme, krigen skal aldrig ta slutt. Det er den seneste visdom fra disse nihilistiske og landsfordervelige forbrytere.---- Dette er hva en tysk mann med "inside information" på aller nærmeste hold har å si om "det mørke fastland" nå. Det er godt for oss å vite at det er andre, som også kommer til å la sin røst høre, når det gjelder oprydningen i Tyskl. under og etter krigen. - Himmler,Bormann,Goebbels, Ribbentrop, Ley og alle små og store nazipamper kommer nok til å måtte høre på den.

GJENGANGEREN

15. desember 1944 - - - - - 4. årgang.

VESTFRONTEN.- På vestfronten har tyskerne siden 8/11 og ut måneden tapt gjennomsnitlig 6600 mann om dagen.- Am. har begynt et nytt angrep SV for Düren. Ved denne by og i Mornschauavsnittet har de all. okkupert flere landsbyer og arbeider seg ubønnhørlig framover Rhinlandet. På onsdag hadde de 3 km. framrykning i dette område. Kamper pågår i Rolls Broich. Den 7. am. arme i Alsasse nærmer seg Waisenbergåpningen og har inntatt byen Seltz ved Rhinen 25 km. sør for Karlsruhe. Tyske forsterkninger, særlig pansere, rykker mot dette område. Forøvrig presses tyskerne tilbake, noen over Rhinen, andre til forsvarsverker i Siegfridlinjen. De all. har gått over elva Blies i Saar og renset byen Habkirchen for tyskere. NV for Düren holder de all. 12 km. langs Roer. Kraftige formasjoner brit. bombefly har angrepet Essen og kastet 1500 tonn bomber. Mosquito's har bombet Osnabrück 1250 tunge am. b.fly med 900 jagere har angrepet Leunafabrikkene ved Merseburg og skiftetomter i Hanau, Darmstadt og Aschaffenburg. 9 bombefly gikk tapt. Syntetiske oljefabrikker i Blechhammer i Øvre Schlesien og mål i Wien ble bombet av fly fra Italia. Brit. fly har angrepet Witten med et tap av 13 fly.-- Den første 10 000 tonner er ankommet til Antwerpen med levnedsmidler for belgierne. Matsituasjonen bedres etter hvert.

ITALIA.- I Italia er det opprettet 2 nye bruhoder over elva Lamone, SV for Ravenna. 3 tyske landgangsbåter, som forsøkte å landsette styrker i Ligurihavet, ble ødelagt av en engelsk krysser.

HELLAS.- Revolten i Hellas fortsetter. Den brit. øverstkomm. har framsatt forslag til bileggelse av striden, men har ikke fått noe svar, og den beklagelige strid fortsetter.

JUGOSLAVIA.- Tito og Subatschik er blitt enige om å danne en provisorisk jugoslavisk regjering.

ØSTFRONTEN.- Russerne har trengt gjennom de fiendtlige linjer på en rekke steder ved Budapest og kjemper i en nordlig forstad til byen. De har renset opp støttepunktet Gøddøløø. Det er sannsynlig at russ. vil fortsette framgangen langs Donau i retning av Wien. Tanken på russiske styrker på denne front påvirker allerede tyskernes disposisjoner. I Ungarn har russ. videre inntatt Kiselab, i nærheten av og nordøst for Budapest. Denne by er sentret for Ungarns statsbaner. Under russernes operasjoner ved Miskolcz har tyskerne kastet inn nye forsterkninger. Jernbaneknutepunktet Boldo er erobret. NØ for hovedstaden er byen Esesed inntatt. - Tyskerne er på grunn av den overveldende russiske overmakt i ferd med å trekke sine hovedstyrker tilbake langs den eneste gjenværende retrettvei mot Wien. En tysk selvmordbataljon i Pest har sprengt alle bruer over Donau mot Buda. Nord for Donaubuen fortsetter Malinovski framrykningen mot den jugosl. grense i retning Bratislava og Wien.

STILLEHAVET.- Flyg. festninger av den største type bombet industrimål i Japans tredje største by, Nagoya på den midtre av de jap. øyer. På Leyte har am. begynt et nytt angrep nord for Ormoc. En ny jap. konvoy er tilintetgjort og 3 jap. troppeskip er sendt til bunds. Det var ingen overlevende. Konvoyen var ikke kjent med at havna Ormoc var inntatt av amerikanerne.
I Mandalay har kineserne rykket fram 300 km. og står nå i adskillig bedre posisjoner i Burma enn tidligere.

NORGE.- I Hjemmefrontens parole er det en bestemmelse om at alt tvangsarbeide for fienden skal utføres langsomt og dårlig. denne bestemmelse er ikke ensidig rettet til arbeidenne, men gjelder også bedriftsledelsen i samme grad. Dette synes ikke disponenten på Bærums verk å forstå. Etter de opplysninger vi sitter inne med driver disponenten det reneste slavesystem for å få opp tempoet, for derved å øke produksjonen til tyskerne.- En tysk soldat ble skutt av en svensk grensevakt. Hans nektet å utlevere sine våpen og vilde skyte på vakten. Den t. konsul i Zürich har trådt tilbake da han fikk ordre om å reise hjem.

VvvVvvv

O. Roosevelts gjenvalg som president skriver "Dagens Nyheter" bl.a.
Roosevelt sto i en [illegible] vanskelig situasjon, da han ved Hitlerstyrets start i begynnelsen av hans første presidentår så krigsfaren nærme seg - ikke bare før de europeiske folk, men også for Amerika. Churchill har sagt at England sov i disse årene før den annen verdenskrigs utbrudd. Amerika lå i en ennå dypere søvn, så den høylydte snorken trengte helt inn i de hemmelige rom, hvor Hitler la planene for sine blixtangrep. Og det er nok ingen tvil om hvor glad han var for det: Denne gangen skulle Amerika holde seg unda og gi de tyske armeene fri bane i sit sprang inn o ver nabostatenes grenser. - Men Hitler tok feil. En kan ha forskjellige meninger om hvilket feilgrep er størst hos denne verdenshistori ens største spesialist i feilgrep. Hans innstilling til Amerika under Roosevelt ledelse kan ihvert fall gjøre krav på en de første plassene. - En skal ikke gle me at han lot sin propaganda framstille Adolf Hitler og Franklin Roosevelt som den internasjonale rettferds og freds uadskillelige tvillingpar til menneskehetens velferd og lykke. For å gjøre det lettere å forstå for amerikanerne bad han dem tenke på at Adolf Hitler var Europas George Washington. Likesom Washing ton samlet det nordamerikanske kontinent holdt Hitler på med å samle de stridende europeiske folkene i en familie - det måtte vel amerikanerne selv kunne s Denne kurtise var rettet til et folk, som nok var ufølsom for en charmør av den art, men som var aldeles likegyldig for Europa og alt, som kunne hende der, framforalt var det likegyldig overfor den tiltagende krigsfare og fast beslutte på ikke å la amerikansk blod flyte på de europeiske slagmarker. - Det var i den ne situasjon Roosevelt trådte fram med sin verdenshistoriske misjon. Hans først oppgave, og kanskje den vanskeligste, var å få det amerikanske folk til å forstå at det var dets egen skjebne som sto på spill, da den nazistiske "Washingto begynte å preke om fred og folkeforsoning. I de første årene under den voksende krigsfare førte Roosevelt den rent paradoksale politikk å innføre en nøytralitetslovgivning, som virkelig skulle sperre veien for Amerikas deltagelse i den truende verdenskrig, samtidig som han opbød sine ytterste krefter for å gjøre den amerikanske opinion moden for å gå inn i krigen. Ennå ett år etter verdenskrigens utbrudd var han ved presidentvalget for fire år siden ikke kommet lenger enn at han måtte la seg gjenvelge på parolen å "holde Amerika utenfor krigen". - Ved den tiden sto Hitler som Europas tilsynelatende herre. Men England tenkte ikke på å gi opp kampen - og gjenvalget til president ga Roosevelt frie hender til å forsere Amerikas inngripen. Da Hitler endelig sendte Roosevelt sin krigserklæring i desember ett år senere, deltok Amerika faktisk allerede i krigen på Englands side. Ved valget iår står amerikanske soldater på tysk jord Likesom Roosevelt førte Amerika inn i krigen etter lange forberedelser, vil han nå komme til å føre Amerika inn i freden - ikke bare som seierens president, me også som fredens president. Amerika skal under hans ledelse innta sin plass som et aktivt medlem i den verdensorganisasjon som skal trygge et fredelig samarbeid mellom folkene. -----------

En tysk desertør har hatt en samtale med en svensk avis om forholdene i Tyskland. Med hensyn til krigsforbryterne uttalte han at soldatene i almindelighet nødig deltar i mishandlinger. De utføres av særskilte formasjoner og individer. Selv innen SS og gestapo er det særlige utvalgte. Hver tysk solda iakttas nøye, og de som antas å være tilstrekkelig brutalisert gjennom den nazi tiske oppdragelse får anvisning på slike opgaver eller melder seg frivillig. De soldater, som gir tilkjenne avsky overfor brutaliteten, blir sendt til arbeidsleirer, hvor de blir ennå værre behandlet enn krigsfangene. Det hender at solda tene flykter for å bli skutt og få en ende på pinslene.- Både i Hamburg og Ber har det forefallt enkelte demonstrasjoner, men SS har altid grepet inn og skutt ned for fote. I hvert hus er det en nazistisk kontrollør som rapporterer alt. I fabrikkene er det ikke bare bevepnede SS-avdelinger, men også i hver avd. er de noen som spesialarbeidere utdannede SS-menn, som passer på alt, også på verksmesteren. Ingen vet hvem av arbeiderne det er som opptrer som hemmelige SS-menn men alle vet at de er der. Bøndene kontrolleres av de såkaldte "Landhjelpere", unge, fanatiske hitlerister, som skal "hjelpe til"med arbeidet. I hver troppestyrke er det en såkaldt politisk offiser, som skal anmelde enhver opposisjonel ytring. Alle som hører noe sånt er pliktig til å anmelde det, ellers blir han i ke hårdt straffet som han skulle sagt det selv. "Om noen sier noe sånt til meg, så vet jeg altså ikke om det kanskje er en spion, som bare skal melde at jeg ik ham.- Dette fryktelige og minutiøst gjennomførte system kveler så å si all oppo sisjon. -På grunn av alt dette og hele det t. folks automatisering trodde deser tøren ikke på noe opprør uten at det kunne utgå fra et hold, som hadde anledning til å utsende befalinger og bemektige seg radiostasjoner. Selv de mange mill. u l. arbeidere, som må lage krigsmateriell mot sine egne landsmenn, kan ikke gå t revolt på grunn av den strenge bevoktning på alle arbeidsplasser. Men desertøren trodde at det var en levende og utbredt misnøye innen det t. folk, både ov[illegible]

Gjengangeren, Særtrykk.

En innsender skriver til oss:

N o r d e n .

Blant alt det onde, som har funnet sted i denne verdenskrig, er også den splittelse, som er oppstått mellom de nordiske riker selv om den ikke på langt nær stikker så dypt, som mange kanskje mener. Forholdene har medført at Sverige er blitt stående neutralt i midten, mens Danmark - Norge og Finnland står på hver sin side. En hører ikke sjelden bitre ord om Finnland her hjemme. Det er ikke hensikten med denne artikkel å føre noe forsvar for Finnlands handlemåte. I dette øyeblikk ser alle klart, at landets stilling ville vært ganske anderledes sterk om det hadde vært i stand til å holde seg utenfor fra første stund av, men det er nettop her jeg tror at vi dømmer for hastig. Det, som en nå ser klart og tydelig, fortonet seg nokk på en annen måte for 3-4 år siden, og vi kan ikke fortenke finnene i at hva de trodde var til landets beste, det måtte de gjøre. Den, som har studert Finnlands historie og virkelig har satt seg inn i hva dette patriotiske, sterke nøysomme folk har båret av smerter og lidelser gjennom århundreder for å vinne og opprettholde sin selvstendighet, kan ikke annet enn føle den dypeste beundring for det, og varmeste sympati med den ulykke, der har rammet det idag. Det er nå engang så her i livet at den mindre i samfunnet må forsøke å komme til forståelse med sin sterkere nabo. Det gjeller det enkelte menneske, det gjeller nasjonene. Her har ganske sikkert de finske politikkere vært for steile i hva jeg med et litt for sterkt uttrykk vil kalle retthaveri. Hva den øyeblikkelige situasjon angår, vil ganske sikkert den, som helt fordomsfritt og objektivt leser finske aviser nå, forstå, at det ikke er med lett hjerte og heller ikke helt med sin egen vilje at Finnland står der hvor det står idag. Engang, når de nåværende begivenheter er kommen på avstand vil historiens dom falle, og vi vil få forklaring på ting vi idag ikke forstår. I en lederartikkel i Hufvudstadsbladet for 2/7 " Førhastade slutsatser" står bl. a. " Vårt lann skulle, om vi finge tro dessa sanningsvittnen, ha førsvuret sig åt en frammande regim och vår ansvariga regering førvandlats till en veritabel Quislingregering, som gennom sitt handligssätt definitivt ført Finnland ut ur den nordiska kulturkretsen". Selv om dette sitat er tatt ut av sin sammenheng, gir det adskillig for oss å tenke over. Det onde, som har vært eller kanskje ennå er mellom oss og Finnland vil engang være forbi. Kanskje det da vil bidra til at vi knyttes fastere sammen om nye skjæbnetimer skulle komme over Norden.

Heller ikke Sveriges holdning har det vært lett for oss Nordmenn å forstå i disse vanskelige år, selv om den misstemning, som skaptes i det første år nå kanskje er iferd med å forsvinne. Da xxx vi i de hårde april, mai og junidager sto i den bitreste kamp for vår frihet mot en overmektig fiende - en kamp, som vi viste vi førte også for Sverige og hvis langvarighet uten tvil reddet vårt naboland fra den skjebne som var det tiltenkt, satte det et dypt sår i Norge de utalelser som kom fra Sverige at vi lå som vi selv hadde redet, og at Sverige nokk ikke skulle overraskes på samme måte. Selv om disse ord kom fra helt uansvarlig hold og forhåpentlig ikke fant gjenklang i det store folk, ble det en brodd som stakk dypt. Værre var det med transportene av soldater og ammunisjon gjennom vårt naboland. Det skar nordmann i hjertet å se de store militærtransporter og fulllastede ammunisjonsvogner på svenske jernbanestasjoner. De skulde brukes mot våre allierte, mot oss selv, mot våre gutter som kjæmpet for Norge, for Nordens frihet.

En trøst var det å se den uforferdethet som kom tilsyne fra enkelte menn, for å stanse denne plett på Sveriges ære. Aldri vil et navn som professor Segerstedt i Gøteborg handel og sjøfartstidende bli glemt i Norge, men leve i vår historie i alle tider. Da så"permittenttrafikken" ble opphevet ifjor, gikk der en bølge av varme og ~~glæx~~ glede over grensen Vi syntes at vi nå kanskje hadde fått vår svenske bror igjen. At Sverige i disse krigsår har kunnet holde sig neutralt har uten tvil også vært av den størstebetydning for oss. Vi har riktig nokk satt pris på deh bevegelse som ble satt i sving fra enkelte ~~kx~~ hold for å forsøke å etablere en slags overhøyhet på forskjellige materielle og kulturelle områder, mens vi var opptatt med den hårdeste kamp for tilværelsen for vårt liv, for alle våre fengslede landsmenn som pintes. Takket være ikke minst den samme mann, prof Segerstedt er også denne bevegelse opphørt. Aldri skal det dog bli glemt vårt nabofolk, den ventil, det i disse krigsår har vært for vår ungdom ut mot verden, og det fristed som den har hatt i Sverige. Dori har kanskje ~~kxx~~ vært den største betydning for oss i et neutralt Sverige. Det er næsten umulig å tenke den tanke helt ut, hva de ellers skulde gjort alle de, som har måttet rysto fedrelandets støv av sine føtter. Den mottagelse, de har fått i broderlandet, den sympati og hjelpsomhet som vistes tilfeldig besøkende nordmann overalt i landet er et uomtvistelig tegn og bevis for at den sanne broderånd er tilstede. Hva tilslutt den materielle hjelp angår som i denne tid er kommet over til oss og som har røbet en omtanke og kjærlighet som har grepet sinnene, så har dette også mektig bidratt til at vi kjenner vi virkelig har en bror i Sverige.
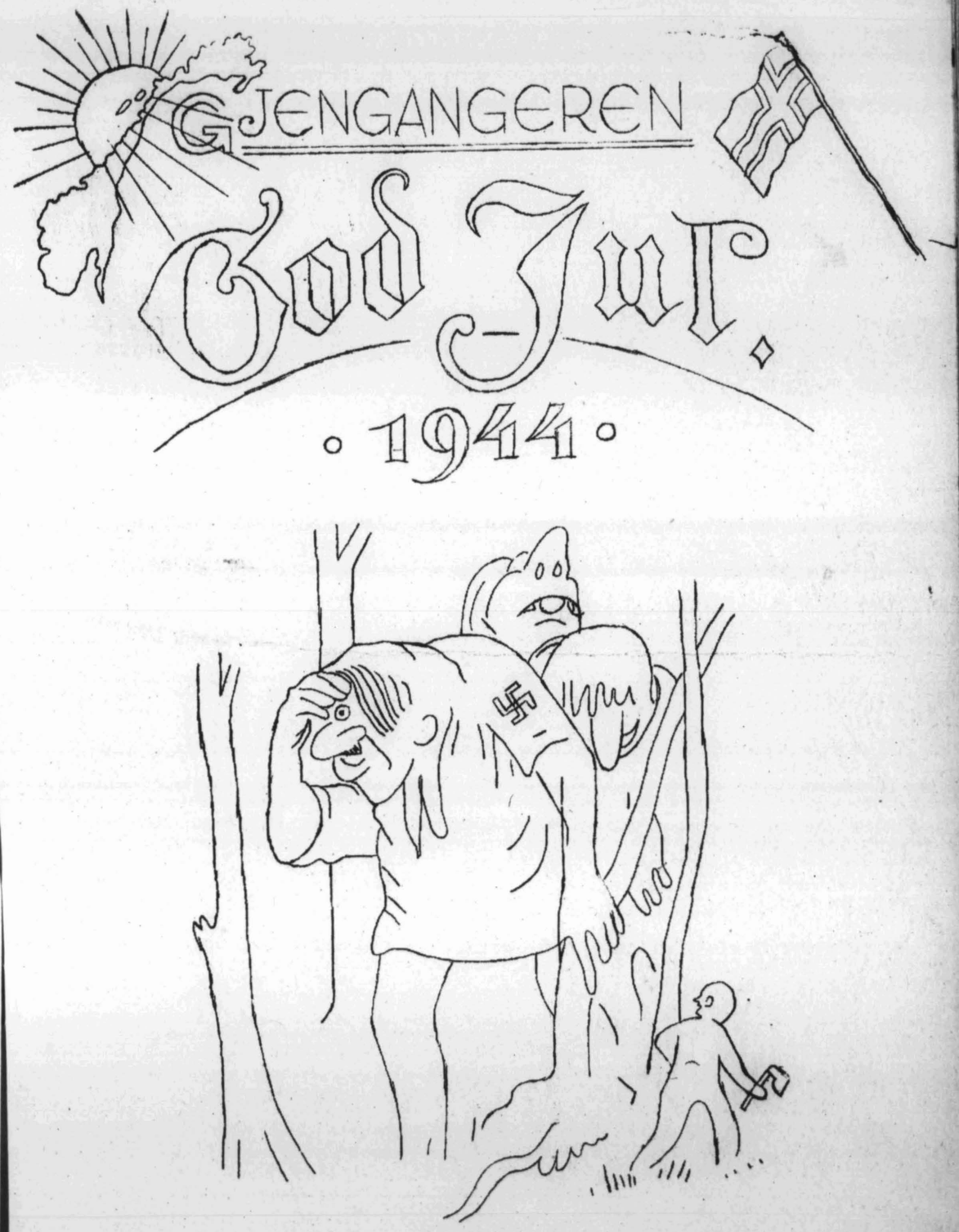
For så tilslutt å si noen ord om Danmark, kan det sies i to setninger. Vi beundrer danskene og vi er stolte av å ha en dansk prins til Norges konge.